

РОЗВИТОК СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС» У ЛДУФК: НА ПРИКЛАДІ НАУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Ганна Гук, Андрій Сова

*Львівський державний університет фізичної культури, м. Львів
Україна, e-mail: annahook14@gmail.com; andrijsova@yahoo.com*

Актуальність. Сьогодні існує чимало навчальних закладів, у яких учні або студенти займаються настільним тенісом. Вибираючи між різними видами спорту, для розвитку швидкісної реакції, координації, витривалості та сили м'язів вони надають перевагу настільному тенісу, оскільки він менш травматичний. Ним можуть займатися як діти, так і люди пенсійного віку. У Львові, окрім спортивних клубів «НТ-10», «Прудкий м'яч», «Фаворит» та ін., настільний теніс як спеціалізація існує у Львівському державному університеті фізичної культури. Історія спеціалізації охоплює понад 60 років, однак вона ще не стала предметом окремого ґрунтовного вивчення.

Мета дослідження – на прикладі наукового забезпечення висвітлити розвиток спеціалізації «Настільний теніс» у ЛДУФК в роки незалежності України.

Завдання дослідження: систематизувати дані про наукові розробки з настільного тенісу викладачів ЛДУФК; визначити наукові проблеми, які вивчали викладачі ЛДУФК.

Методи та організація дослідження: аналіз літературних джерел, теоретичної інтерпретації, історичні методи

Результати дослідження та їх обговорення. Спеціалізація «Настільний теніс» з'явилася в навчальному процесі Львівського державного інституту фізичної культури в 1950-х роках. Однак упродовж 1950–1980-х років викладачі вишу не напрацювали значного наукового забезпечення спеціалізації. З огляду на те, що основний масив наукових праць викладачів ЛДУФК з'явився в роки незалежності України, розвідка обмежується 1991–2017 рр.

Систематизовуючи дані про наукові розробки з настільного тенісу викладачів ЛДУФК, можна виокремити кілька напрямків досліджень:

1. *Значення комп'ютеризовано-технічних засобів у настільному тенісі.* Юрій Козій, Орест Лесько, Ігор Майовка, Андрій Окопний та Сергій

Пономарьов вивчали питання про використання технічних засобів та комп'ютеризованих систем у навчально-тренувальному процесі і під час проведення змагань з настільного тенісу. На їхню думку, впровадження експериментальної методики з використанням комп'ютеризованих систем посідає належне місце в доробку як тренерів-педагогів, так і науковців та позитивно впливає на навчання точності рухів у гравців у настільний теніс, а також оптимізацію проведення змагань для суддів.

2. *Антропометричні показники та розвиток фізичних якостей настільних тенісистів.* Сергій Волжанін, Юрій Карп'як, Анатолій Малицький, Андрій Окопний, Юрій Панишко, Галина та Роман Щирба відводили окрему роль методиці розвитку швидкісно-силових якостей та визначали показники динамометрії кистей та антропометричні показники гравців у настільний теніс. Вони дійшли висновку, що для досягнення високих спортивних результатів потрібно планомірно та систематично розвивати швидкісно-силові якості в гравців у настільний теніс у процесі багаторічної підготовки.

3. *Особливості залучення та мотивації молоді до занять настільним тенісом та стан його впровадження у фізичне виховання.* Серед викладачів ЛДУФК цими питаннями займалися Іван Каратник, Світлана Ковальчук, Володимир Левків та Оксана Митюк. Вони опитали вчителів, тренерів та інших респондентів шляхом анкетування у Львові. Отримані результати свідчать, що державна система фізичного виховання заохочує школи до участі у змаганнях, у школярів є бажання займатися настільним тенісом, однак при школах заняття цим видом спорту, які проводять фахівці з фізичного виховання, організовані недостатньою мірою. Також автори виділили низку чинників, які мотивують людей займатися настільним тенісом. Що більше мотивів, то більше прагнення до занять.

4. *Аналіз змагальної діяльності гравців високої кваліфікації у настільному тенісі в Україні та за кордоном.* У ЛДУФК це питання досліджує Андрій Окопний. Дослідник вважає, що найрезультативнішими технічними елементами в змагальній діяльності гравців у настільний теніс високої кваліфікації є топ спіни і прямі удари. Представлені результати дослідження свідчать, що українські тенісисти на сьогодні не досягли такого рівня змагальної діяльності, на якому можна реально протистояти провідним тенісистам світу.

5. *Історія становлення та розвитку настільного тенісу.* У працях Лілії Герич, Світлани Ковальчук та Андрія Сови висвітлено питання становлен-

ня та розвитку настільного тенісу як олімпійського виду спорту. Автори, зокрема, простежують успішну тенденцію виступів національної збірної України з настільного тенісу на Олімпійських іграх. У розвідці Ганни Гук та Андрія Сиви на прикладі навчально-методичного забезпечення висвітлено розвиток спеціалізації «Настільний теніс» у ЛДУФК.

З нагоди 70-ліття створення ЛДУФК авторський колектив вишу підготував популярну енциклопедію. З огляду на жанр видання, у ньому подано лише окремі факти з історії спеціалізації «Настільний теніс» у ЛДУФК.

Висновки. Отже, за роки незалежності викладачі ЛДУФК опублікували понад двадцять наукових праць (статей і тез). У них розглянуто техніко-тактичні, швидкісно-силові особливості, динамометричні та антропометричні показники, змагальну діяльність, мотивацію молоді до занять настільним тенісом, історію становлення та розвитку настільного тенісу тощо. Незважаючи на появу окремих праць викладачів ЛДУФК, присвячених настільному тенісу, все-таки бракує наукової літератури з цього виду спорту. Сьогодні назріла потреба видання наукової спеціалізованої літератури (наукових збірників, журналів та монографій тощо), у якій би розглядалися актуальні проблеми з настільного тенісу.

Список використаних джерел

1. Львівський державний університет фізичної культури (1946–2016) : попул. енцикл. / авт. кол. : Ф. Музика та ін. ; упоряд. О. Борис ; за заг. ред. Є. Пристути. – Львів: ЛДУФК, 2016. – 488 с.